

Paling halen uit de Middellandse zee.

Een kapiteinsjournaal op rijm.

„Wij gaan in Januari met de „Helene” naar de Middellandse Zee, naar Martigues om paling te halen”, aldus de heer Joh. Kuyten van de Firma Kuyten te Spaarndam, „en als je zin hebt mag je mee.”

Wij hadden er wel zin in, maar aan de andere kant zagen wij ons op dit kleine, door en door lekkende bunscheepje „Helene” van golftop in golfdal zweven in de beruchte golf van Biscaye en wij twijfelden (eerlijk gezegd) aan onze zeebenen.

In de „Helene” hadden wij overigens wel vertrouwen, dat hadden wij vorig jaar reeds gekregen tijdens een reis, die wij mochten meemaken naar Engeland.

Wij zeiden dus maar, dat wij geen tijd hadden, wat ook waar was, want welke baas laat je drie weken op zijn kosten met een schip meevaren en welke baas betaalt je de reis over land terug?

Maar tevens vroegen wij om gegevens van de reis zodra deze achter de rug zou zijn, want een interessant verslag zat er natuurlijk altijd in. Per slot van rekening haalden de Nederlanders tot nu toe wel paling uit Denemarken en Zweden om het tekort op de Nederlandse palingmarkt aan te vullen, maar naar de Middellandse zee en dan met zo'n klein bunscheepje van nog geen vijftig ton?... dat was te ver en te zwaar. Wel werd paling uit Zuid-Frankrijk aangevoerd, maar dat ging per spoor en de heer Kuyten was van oordeel, dat het per schip voordeliger zou zijn, omdat dan minder sterfte onder de paling zou voorkomen. En paling moet levend op de markt worden gebracht. Dus ook hier spoor tegen schip.

Het schip heeft gewonnen, want deze week kregen wij het journaal van de reis onder ogen. Honderd duizend pond paling kon met weinig verlies aan sterfte in Maldon (Engeland) worden afgeleverd.

Zoals alle scheepsdagboeken, was het journaal van de „Helene” sober en nuchter, maar achter die opgetekende koele feiten lag een wereld van vechten tegen natuurkrachten met beperkte middelen, die ons met diep respect vervulde voor de uit vier koppen bestaande bemanning. Wij zullen u niets vertellen uit het officiële journaal, dat is niet nodig, want de kapitein van de „Helene”, de heer H. H. de Leeuw van Weenen (lezer van ons blad) heeft bovendien een journaal op rijm gemaakt, dat een originele reportage van de heenreis is. Men kan van een schipper niet verwachten, dat hij in zoetvloeiende alexandrijnen zijn in zijn brein opwellende gedachten op papier zal zetten, zomin een dichter overkomende zeetjes naar hun waarde kan schatten.

Dat de rijmelarij gezongen kan worden op het bekende lied van „Ketelbinkie” vinden wij in dit verband reeds een grote prestatie.

Daarom hier het verhaal van het eerste Nederlandse palingreisje naar de Middellandse Zee van het m.s. „Helene” met als bemanning: de kapitein H. H. de Leeuw van Weenen, de stuurman Frits Kuyten, de kok Jacob van de Ketterij en de matroosmotordrijver Anne Elzinga, opgetekend door de kapitein.

A. DE JONG.

Na 40 uren anker wachten
Toen was het weerbericht weer goed
Wij draaiden toen ons anker binnen
Vertrokken weer met nieuwe moed.

't Beruchte golfje de Biscaya
Dat was ons heus niet slecht gezind
We pikten vaak een ouwe taaië
En voeren tamelijk gewzind
Tot bij dat Kaapje Eind der Aarde
Daar werd des nachts de rust ver-

[stoord
Een zeetje kwam door het venster
[binnen
Het werd een chaos ongehoord.

Wij gingen toen maar liggen steken
De kop op zee het fokje bij
Ons bootje leek soms wel een wasteil
Vol schuimend sop, geloof me vrij
Maar Leentje nam de hoge golven
En tornde dapper naar de top
Om dan weer in een dal te duiken
En dan opnieuw de kop weer op
Het schuim dat spatte tot de toplamp
Tot wind en zee weer kwam tot rust
Wij koersten toen weer naar het

[zuiden
Al langs de Portugese kust.

Des avonds 15 Januari
Toen werd Gibraltar gepasseerd
Er werden lichtseinen gewisseld
Een telegram gecommandeerd
De baas wist toen hoever we waren
We tuften verder blij van zin
De Spaanse kust baadde in zonne-

[schijn
Wij haalden onze schade in
De logklok draaide lustig mijlen
De motor zong haar hoorbaar lied
Jaap kon weer schrobben, boenen,
[dweilen
Heleentje slingerde toen niet.

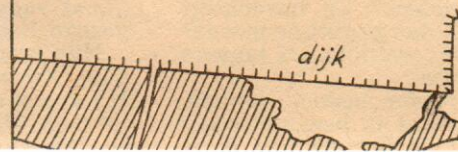
De dekken van ons kleine bootje
Zo rood verroest van het pekelnat
Die kregen toen een smeertje olie
Het leek toen allemaal weer wat
Maar nimmer lachen voor het einde
De Golf Lyon staat slecht bekend
Wij moesten daar weer dekking

[zoeken
Voor het plots opduikende Serpent.
Want in de tijd van 10 minuten
Was onze zee een zeepsopbad
Wij vonden schuil in Golfe Rosas
O zeg, hoe liefelijk klinkt dat.

We moesten toch maar weer proberen
De wind was plotseling naar huis
Maar nauwelijks om de hoek gekeken
Toen was het daar alweer niet pluis
Terug maar weer naar Golfe Rosas
Zij bood ons weer een nachtje rust
Het was vandaar nog 100 mijlen
Naar onze laadplaats Franse kust
Ten tweede male anker lichten
Maar 't serpent lag op de loer
We moesten weer gaan liggen steken
De mistrael is daar vast pandoer.

Maar aan alles komt een einde
Wij vervolgden onze vaart
De zee werd eventjes wat kalmer
De mistrael was weer wat bedaard
Totdat Port de Bouc in zicht kwam

De Beer

1
Toen wij van Spaardam vertrokken
Met de HELEEN, de palingschuit
Met reputatie in het verleden
En grootse plannen in het vooruit.
Wij hadden olie ingeladen
En proviand, dat was niet mis
Omdat een reisje naar Marseille
Toch ook geen peuleschilletje is.
Het was de tweede Januari,
Te 20 uur IJmuiden uit
Met in ons hart een beetje weemoed
Maar met een opgewekte snuit.

De reis ging vlot dagen en uren,
De motor rönkte als weleer
Ook al belust op avonturen,
Wij zorgden goed voor vet en smear.
Het zeiltje bij, ja dat ging prachtig,
De wind Zuidwest, de Zee stond hol,
Op het laatst de wind toch wat te

[krachtig,
Het zeil aan flarden, weg die lol.
Wij zochten toen een goede schuil-

[plaats
Daar bij Startpoint juist om de hoek,
Daar werd het anker uitgeworpen
Wij dronken koffie aten koek.

3
De storm brak toe, nog weer eens los
Maar wij hadden er toen lak an
We waren toen in Golf de Foz.
De loods had orders daar te wachten
Op aankomst van de baas Johan.
Dat is een noeste nijvere werker,
Ondanks z'n leeftijd pakt die an.

De baas was daar al enkele dagen,
Hij had daar alles voorbereid.
Hem vergezelde een slanke dame
Voor de kapitein was het bed

[gespreid.
't Was 21 Januari
En Zondag was het bovendien
Helene kwam voor het eerst in

[Martigues,
Zij was voorheen daar nooit gezien.
Wij werden vriendelijk ontvangen.
De vissers waren zeer content.
De paling was in het meer gevangen.
Etang de berre welbekend.

Nadat het maagje van Helene
Met paling volgeladen was
De bunkers vol met motorolie
Toen was de baas wat in z'n sas
Er volgde toen een krachtig afscheid
Het ging toen toch wel even gauw
Hem vergezelde weer die dame
Het was de kapitein z'n vrouw.
Nog eventjes elkaar toe wuiven
Een goede reis behouden vaart
't Was 26 Januari
De thuisreis werd alweer aanvaard.
H. H. DE LEEUW VAN WEENEN.

- Weekblad „Schuttevaer"
 - Publicatiedatum: 16 Juni 1951
 - Taal: Nederlands
-

Paling halen uit de Middellandse zee.

Een kapiteinsjournaal op rijm.

„Wij gaan in Januari met de „Helene" naar de Middellandse Zee, naar Martigues om paling te halen", aldus de heer Joh. Kuyten van de Firma Kuyten te Spaarndam, „en als je zin hebt mag je mee."

Wij hadden er wel zin in, maar aan de andere kant zagen wij ons op dit kleine, door en door leuke bunscheepje „Helene" van golftop in golfdal zweven in de beruchte golf van Biscaye en wij twijfelden (eerlijk gezegd) aan onze zeebenen. In de „Helene" hadden wij overigens wel vertrouwen, dat hadden wij vorig jaar reeds gekregen tijdens een reis, die wij mochten meemaken naar Engeland. Wij zeiden dus maar, dat wij geen tijd hadden, wat ook waar was, want welke baas laat je drie weken op zijn kosten met een schip meevaren en welke baas betaalt je de reis over land terug?

Maar tevens -vroegen wij om gegevens van de reis zodra deze achter de rug zou zijn, want een interessant verslag zat er natuurlijk altijd in. Per slot van rekening haalden de Nederlanders tot nu toe wel paling uit Denemarken en Zweden om het tekort op de Nederlandse palingmarkt aan te vullen, maar naar de Middellandse zee en dan met zo'n klein bunscheepje van nog geen vijftig ton ? ... dat was te ver en te zwaar. Wel werd paling uit Zuid-Frankrijk aangevoerd, maar dat ging per spoor en de heer Kuyten was van oordeel, dat het per schip voordeliger zou zijn, omdat dan minder sterfte onder de paling zou voorkomen. En paling moet levend op de markt worden gebracht. Dus ook hier spoor tegen schip.

Het schip heeft gewonnen, want deze week kregen wij het journaal van de reis onder ogen. Honderd duizend pond paling kon met weinig verlies aan sterfte in Maldon (Engeland) worden afgeleverd.

Zoals alle scheepsdagboeken, was het journaal van de „Helene" sober en nuchter maar achter die koele opgetekende feiten- lag een wereld van vechten tegen natuurkrachten met beperkte middelen, die ons met diep respect vervulde voor de uit vier koppen bestaande bemanning. Wij zullen u niets vertellen uit het officiële journaal, dat is niet nodig, want de kapitein van de „Helene", de heer H. H. de Leeuw van Weenen (lezer van ons blad) heeft bovendien een journaal op rijm gemaakt dat een originele reportage van de heenreis is. Men kan van een schipper niet verwachten, dat hij in zoetvloeiende alexandrijnen zijn in zijn brein opwellende gedachten op papier zal zetten, zomin een dichter overkomende zeetjes naar hun waarde kan schatten.

Dat de rijmelarij gezongen kan worden op het bekende lied van „Ketelbinkie" vinden wij in dit verband reeds een grote prestatie.

Daarom hier het verhaal van het eerste Nederlandse palingreisje naar de Middellandse Zee van het m.s. „Helene" met als bemanning: de kapitein H. H. de Leeuw van Weenen, de stuurman Frits Kuyten, de kok Jacob van de Ketterij en de matroosmotordrijver Anne Elzinga, opgetekend door de kapitein.

A. DE JONG.

Toen wij van Spaardam vertrokken
Met de HELEEN, de palingschuit
Met reputatie in het verleden
En grootse plannen in het vooruit.
Wij hadden olie ingeladen
En proviand, dat was niet mis
Omdat een reisje naar Marseille
Toch ook geen peuleschilletje is.
Het was de tweede Januari,
Te 20 uur IJmuiden uit
Met in ons hart een beetje weemoed
Maar met een opgewekte snuit.

De reis ging vlot dagen en uren,
De motor ronkte als weleer
Ook al belust op avonturen,
Wij zorgden goed voor vet en smeer.
Het zeiltje bij, ja dat ging prachtig,
De wind Zuidwest, de Zee stond hol,
Op het laatst de wind toch wat te krachtig,
Het zeil aan flarden, weg die lol.
Wij zochten toen een goede schuilPlaats
Daar bij Startpoint juist om de hoek,
Daar werd het anker uitgeworpen
Wij dronken koffie aten koek.

Na 40 uren anker wachten
Toen was het weerbericht weer goed
Wij draaiden toen ons anker binnen
Vertrokken weer met nieuwe moed.
't Beruchte golfje de Biscaya
Dat was ons heus niet slecht gezind
We pikten vaak een ouwe taaie
En voeren tamelijk gezwind
Tot bij dat Kaapje Eind der Aarde
Daar werd des nachts de rust verstoord
Een zeetje kwam door het venster binnen
Het werd een chaos ongehoord.

Wii gingen toen maar liggen steken
De kop op zee het fokje bij
Ons bootje leek soms wel een wasteil
Vol schuimend sop, geloof me vrij
Maar Leentje nam de hoge golven
En tornde dapper naar de top
Om dan weer in een dal te duiken
En dan opnieuw de kop weer op
Het schuim dat spatte tot de toplamp
Tot wind en zee weer kwam tot rust

Wij koersten toen weer naar het zuiden
Al langs de Portugese kust.

Des avonds 15 Januari
Toen werd Gibraltar gepasseerd
Er werden lichtseinen gewisseld
Een telegram gecommandeerd
De baas wist toen hoever we waren
We tuften verder blij van zin
De Spaanse kust baadde in zonneschijn
Wij haalden onze schade in
De logklok draaide lustig mijlen
De motor zong haar hoorbaar lied
Jaap kon weer schrobben, boenen, dweilen
Heleentje slingerde toen niet.

De dekken van ons kleine bootje
Zo rood verroest van het pekelnat
Die kregen toen een smeertje olie
Het leek toen allemaal weer wat
Maar nimmer lachen voor het einde
De Golf Lyon staat slecht bekend
Wij moesten daar weer dekking zoeken
Voor het plots opduikende Serpent.
Want in de tijd van 10 minuten
Was onze zee een zeepsopbad
Wij vonden schuil in Golfe Rosas
O zeg, hoe liefelijk klinkt dat.

We moesten toch maar weer proberen
De wind was plotseling naar huis
Maar nauwelijks om de hoek gekeken
Toen was het daar alweer niet pluis
Terug maar weer naar Golfe Rosas
Zij bood ons weer een nachtje rust
Het was vandaar nog 100 mijlen
Naar onze laadplaats Franse kust
Ten tweede male anker lichten
Maar 't serpent lag op de loer
We moesten weer gaan liggen steken
De mistrael is daar vast pandoer.

Maar aan alles komt een einde
Wij vervolgden onze vaart
De zee werd eventjes wat kalmer
Dg mistrael was weer wat bedaard
Totdat Port de Bouc in zicht kwam
De storm brak toen nog weer eens los

Maar wij hadden er toen lak an
We waren toen in Golf de Foz.
De loods had orders daar te wachten
Op aankomst van de baas Johan
Dat is een noeste nijvere werker,
Ondanks z'n leeftijd pakt die an.

De baas was daar al enkele dagen,
Hij had daar alles voorbereid.
Hem vergezelde een slanke dame
Voor de kapitein was het bed gespreid.
't Was 21 Januari
En Zondag was het bovendien
Helene kwam voor het eerst in Martigues,
Zij was voorheen daar nooit gezien.
Wij werden vriendelijk ontvangen.
De vissers waren zeer content.
De paling was in het meer gevangen.
Etang de berre welbekend.

Nadat het maagje van Helene
Met paling volgeladen was
De bunkers vol met motorolie
Toen was de baas wat in z'n sas
Er volgde toen een krachtig afscheid
Het ging toen toch wel even gauw
Hem vergezelde weer die dame
Het was de kapitein z'n vrouw.
Nog eventjes elkaar toe wuiven
Een goede reis behouden vaart
't Was 26 Januari
De thuisreis werd alweer aanvaard.

H. H. DE LEEUW VAN WEENEN.